

Samenvatting vragenlijst professionaliseringsbehoeftes onderwijsprofessionals

In de periode maart-mei 2025 is in de Onderwijsregio Midden-Brabant een uitgebreide vragenlijst uitgezet met als doel de professionaliseringsbehoefte in beeld brengen van de onderwijsprofessionals¹. Er is gevraagd naar:

- *achtergrond van de medewerker (huidige werkgever, functie, ervaring);*
- *houding ten opzichte van professionele ontwikkeling;*
- *wat men aan professionaliseringsactiviteiten onderneemt en zou willen ondernemen (zowel qua type activiteit als qua thema);*
- *zoekgedrag wat betreft professionaliseringsactiviteiten;*
- *ervaring met de Ontwikkelacademie;*
- *behoeftes wat betreft een online platform leren en ontwikkelen.*

In totaal 419 collega's hebben de vragenlijst ingevuld. Niet alle besturen hebben ervoor gekozen de vragenlijst uit te zetten en ook de manier waarop deze is uitgezet verschilde: er is bijvoorbeeld voor gekozen elke medewerker een uitnodigingsmail te sturen, aandacht te besteden in de nieuwsbrief en/of een link naar de vragenlijst in de Sharepoint-omgeving te plaatsen. Hierdoor zijn er grote verschillen in respons tussen de besturen.

*Namens de opleidingstafel van de Onderwijsregio Midden-Brabant,
Marty van Rijen, projectleider Leren en Ontwikkelen*

Inhoud

1.	Achtergrond medewerkers	2
2.	Houding ten opzichte van professionele ontwikkeling	3
3.	Huidig professionaliseringsgedrag	4
4.	Type activiteit waarin medewerkers geïnteresseerd zijn	4
5.	Thema's waarin medewerkers geïnteresseerd zijn	5
6.	Opleidingen die medewerkers willen gaan volgen	6
7.	Zoekgedrag professionaliseringsactiviteiten	7
8.	Ervaringen Ontwikkelacademie	7
9.	Wensen online platform leren en ontwikkelen	9
10.	Conclusie	10

¹ De vragenlijst is ook door 33 medewerkers van de kinderopvang ingevuld, 24 pedagogisch medewerkers en 9 leidinggevenden.

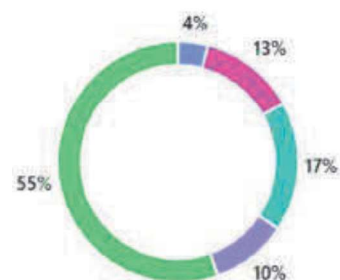
1. Achtergrond medewerkers

Aantal respondenten per werkgever

Mondiaen	163
Kinderstad	127
Onderwijscentrum Leijpark	78
Etuda	18
Floriander	14
Xpect013	10
De Nieuwe Linde	10

Werkervaring in huidige functie

Minder dan 1 jaar	17
1-3 jaar	54
4-6 jaar	73
7-9 jaar	43
Meer dan 10 jaar	232

Huidige functie (frequentie, meerdere antwoorden mogelijk)

Leraar primair onderwijs	195
Leraar gespecialiseerd onderwijs	56
Onderwijsassistent/leraarondersteuner	40
Staf/OOP: administratie, beleid, financiën, HR, ICT e.d.	37
Intern begeleider/ kwaliteitscoördinator	32
Schoolleider/(onderwijskundig) teamleider	29
Pedagogisch medewerker kinderopvang	24
Leidinggevende kinderopvang	9
Pedagogisch didactisch specialist/coach	4
Basisschoolcoach/Schoolopleider	3
Taal/leescoördinator	3
BPO (begeleider passend onderwijs)	2
Schoolmaatschappelijk werker	2
Overig	11

Samengevat

Vooraf onder medewerkers van Mondiaen, Kinderstad, Onderwijscentrum Leijpark en De Nieuwe Linde was de respons hoog. Opvallend is dat meer dan de helft van degenen die de vragenlijst hebben ingevuld al meer dan tien jaar in dezelfde functie werkzaam is. Verreweg de meeste respondenten zijn leraar primair onderwijs, maar ook de andere veel voorkomende functiegroepen zijn goed vertegenwoordigd. In de categorie "Overig" (allemaal maar één keer genoemd) kun je denken aan ambulant begeleider, bestuurder, remedial teacher, logopedist.

2. Houding ten opzichte van professionele ontwikkeling

Hoe kijk jij naar je professionele ontwikkeling?

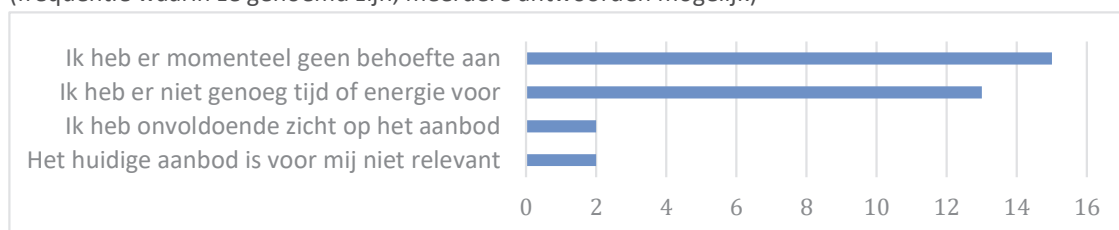
Wat is/zijn je belangrijkste reden(en) om te investeren in je professionele ontwikkeling?

(frequentie, meerdere antwoorden mogelijk)

Wat is/zijn je belangrijkste reden(en) om niet/weinig te investeren?

(frequentie waarin ze genoemd zijn, meerdere antwoorden mogelijk)

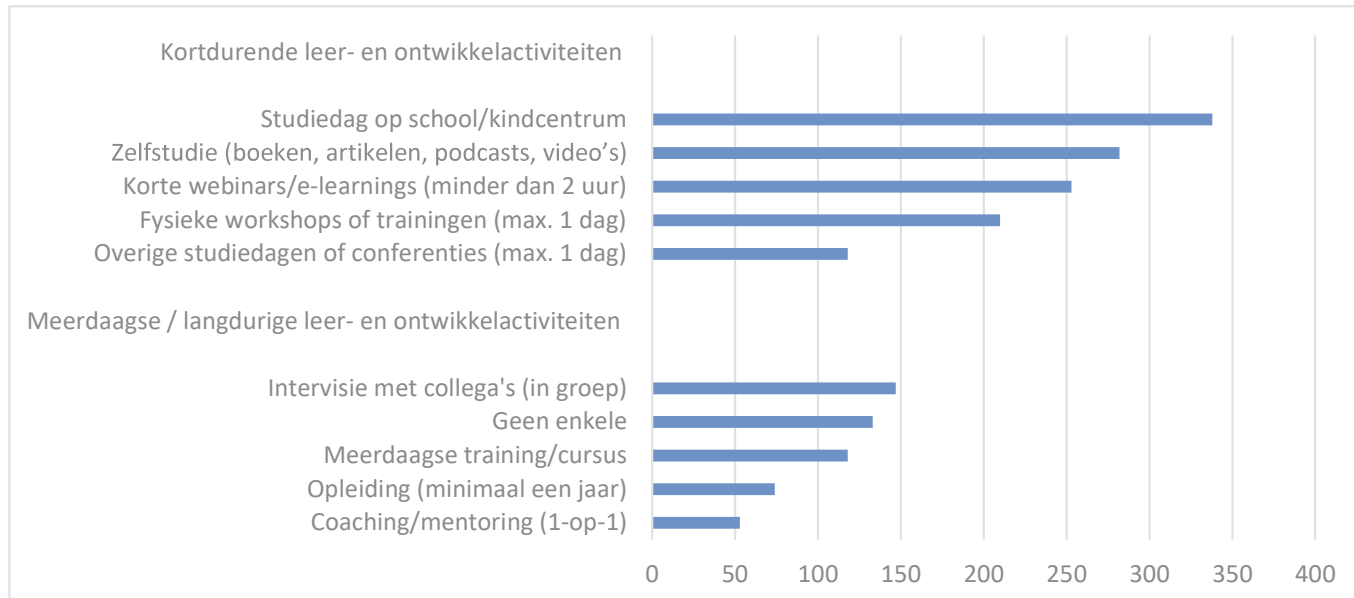
Samengevat

Verreweg de meeste collega's vinden het erg belangrijk om te investeren in hun professionele ontwikkeling. 46% van de collega's geeft echter aan er te weinig tijd voor te hebben. Slechts een klein deel (7%) is alleen of vooral actief als het een verplichte of echt noodzakelijke professionaliseringsactiviteit betreft. Maar 1% van de respondenten geeft aan niet actief bezig te zijn met zijn/haar professionele ontwikkeling.

3. Huidig professionaliseringsgedrag

Kortdurende en meerdaagse leer-/ontwikkelactiviteiten

(frequentie, meerdere antwoorden mogelijk)

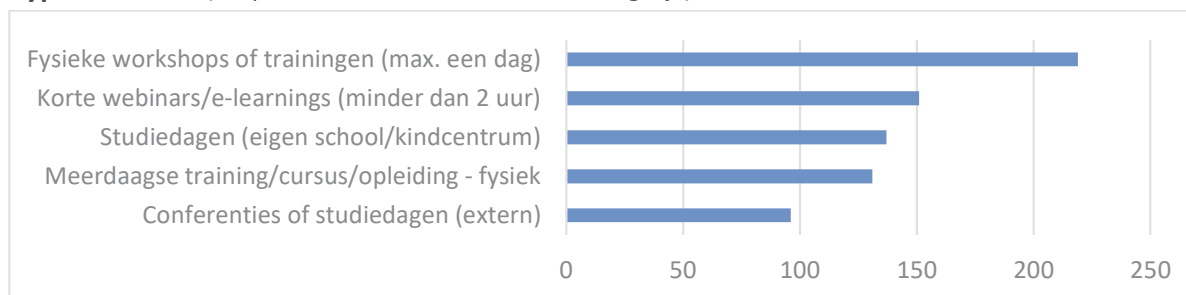

Samengevat

Het merendeel van de respondenten (81%) is naar een of meer studiedag(en) op de eigen school of kindcentrum geweest. Ook zelfstudie (67%), korte webinars (60%) en fysieke workshops (50%) scoren hoog. Zo'n 32% van de respondenten heeft de afgelopen twaalf maanden geen enkele meerdaagse leer-/ontwikkelactiviteiten gevolgd. Vooral intervisie (35%) scoort opvallend hoog bij de langdurigere leer-/ontwikkelactiviteiten. Onbekend is of hier wellicht ook informeel leren (met en van collega's op de werkvloer) wordt verstaan of alleen georganiseerde intervisiebijeenkomsten.

4. Type activiteit waarin medewerkers geïnteresseerd zijn

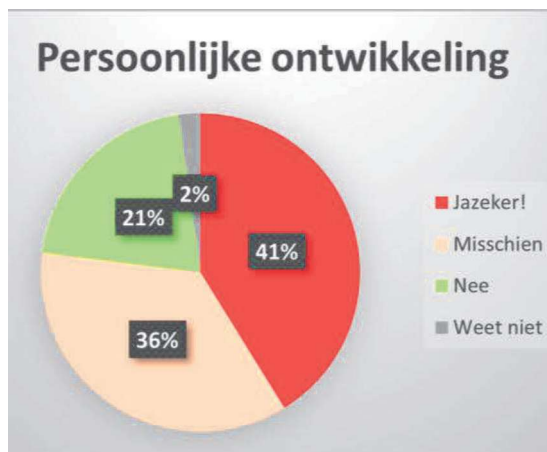
Type activiteit (frequentie, meerdere antwoorden mogelijk)

Samengevat

Medewerkers zijn meer geïnteresseerd in fysieke workshops of trainingen van maximaal een dag (52%) dan in online bijeenkomsten (36%), wat opvallend is omdat ze in de vorige vraag aangaven vaker deel te nemen aan online bijeenkomsten (60%) dan aan fysieke bijeenkomsten (50%).

5. Thema's waarin medewerkers geïnteresseerd zijn

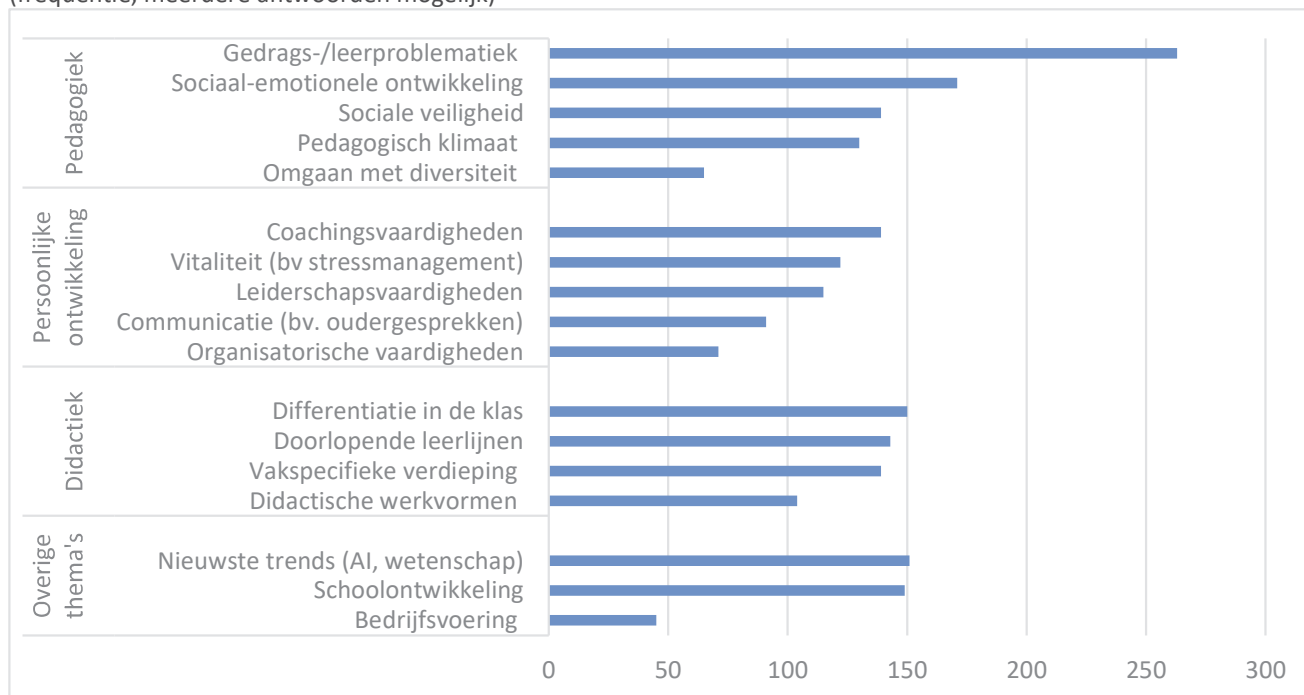

Samengevat

Uit de antwoorden op de vragen: 'In hoeverre wil je je komend schooljaar verder professionaliseren in didactische vaardigheden, pedagogische vaardigheden en/of persoonlijke ontwikkeling' kwam naar voren dat men met name geïnteresseerd is in persoonlijke ontwikkeling (41% zeker en 77% misschien of zeker) en pedagogische vaardigheden (40% zeker en 75% misschien of zeker), maar de onderlinge verschillen in deze categorieën zijn klein (didactische vaardigheden scoort 31% zeker en 65% misschien of zeker).

Meest gekozen subthema's – vooraf geformuleerde thema's

(frequentie, meerdere antwoorden mogelijk)

Welke thema's miste je in de deze vragenlijst? (frequentie, meerdere antwoorden mogelijk)

NT2 / nieuwkomers / meertaligheid	9	Professionaliseren team, vergaderen	2
Leesontwikkeling, taalontwikkeling, TOS	8	Samenwerking kinderopvang/onderwijs	2
Jonge kind, kleuters	8	Leerpleinen	2
Traumasensitief werken	8	Lichaamsgericht werk	2
Communicatiemiddelen	6	Transformatieve school	2
Inclusief onderwijs	5	Werkerterrein bestuurder	2
Executieve functies	5	Cognitief sterkere leerlingen	2
Medezeggenschap, CAO	4	Prikkelverwerking	2
Wetenschap/Evidence informed werken	4	Peoplemanagement, professionele cultuur	2
Implementeren en borgen vernieuwingen	4	Psychologie	2
Gegarandeerd Kennisrijk Curriculum (GKC)	4	Sport en bewegen	2
Professionele Leergemeenschap (PLG)	3	Ouderbetrokkenheid	2
Omgaan met agressie, conflicthantering	3	Preventie seksuele gezondheid	2
Spelbegeleiding	2	Psychomotorische therapie (PMT)	2
Scandinavisch model	2	Wet/regelgeving	1
Groepsverantwoordelijkheid	2	Muziek in de klas	1
Hoogbegaafdheid	2	Gebarentaal	1
Persoonlijk & onderwijskundig leiderschap	2	Begroten	1
Hechting	2	Brugfunctionaris	1
Metacognitie	2	Levend verlies	1
Thematisch werken	2		

Samengevat

De medewerkers zijn vooral geïnteresseerd in gedrags- en leerproblematiek (63%). Wat betreft persoonlijke ontwikkeling heeft 33% respondenten aangegeven geïnteresseerd te zijn in coachingsvaardigheden. Bij didactische vaardigheden wordt differentiatie in de klas het vaakst genoemd (36%). Ook nieuwste trends en wetenschappelijke inzichten (36%) en schoolontwikkeling (36%) zijn populaire thema's. Verder wordt een groot aantal andere thema's genoemd. Daarbij wordt Nederlands als tweede taal/meertaligheid en taalonderwijs (op verschillende manieren geformuleerd) het meest genoemd.

6. Opleidingen die medewerkers willen gaan volgen

Welke specifieke opleiding wil je mogelijk binnen een paar jaar starten?

Schoolleider (Schoolleidersregister)	23
Leraar primair onderwijs	15
Kwaliteitscoördinator/IB'er	9
Schoolleider/leidinggevende	7
Leraarondersteuner (AD)	6
Opleiding Jonge kind	5
Coaching	4
Onderwijswetenschappen	4
Onderwijsassistent (MBO)	3
NT2-onderwijs/taalexpert	3
Coördinator hoogbegaafdheid	2
Overige opleidingen	13

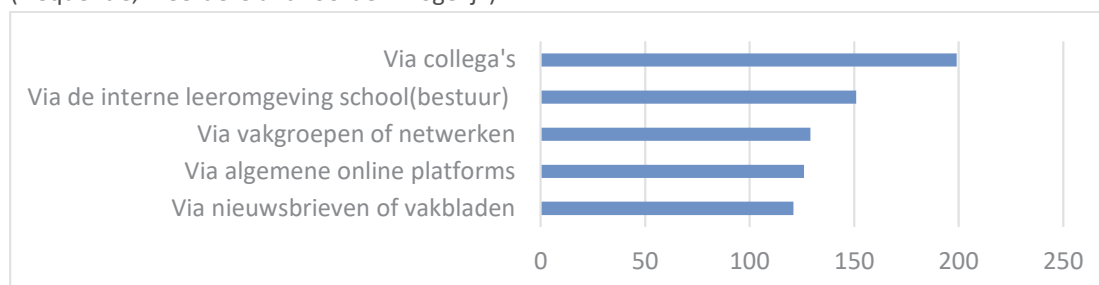
Samengevat

Opvallend is dat best veel (30) collega's binnen een paar jaar mogelijk een opleiding tot schoolleider willen gaan volgen, al dan niet met het oog op registratie in het schoolleidersregister (23). Van die laatste groep werkt nog maar een klein deel op dit moment als schoolleider. Er is ook een flinke groep die de Pabo zou willen doen of de opleiding tot Kwaliteitscoördinator/Intern Begeleider zou willen volgen. Bij overige opleidingen werd onder andere genoemd: Logopedie, Schoolpsycholoog, ICT, Rekencoördinator, Master Educational Needs, Master Engels, Filosofie, Privacy Officer of Functionaris Gegevensbescherming.

7. Zoekgedrag professionaliseringsactiviteiten

Hoe zoek je naar mogelijkheden voor professionele ontwikkeling?

(frequentie, meerdere antwoorden mogelijk)

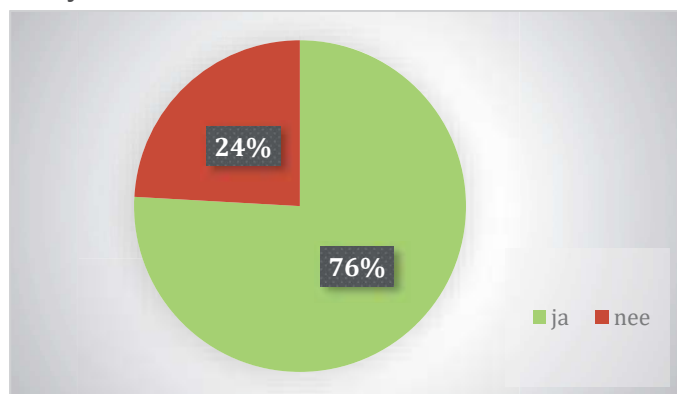

Samengevat

Bijna de helft van de collega's geeft aan via collega's mogelijkheden voor professionele ontwikkeling te zoeken, en zo'n 36% gebruikt de interne leeromgeving van de eigen school cq schoolbestuur. Ongeveer 30% zoekt via vakgroepen of netwerken, algemene online platforms en/of nieuwsbrieven of vakbladen.

8. Ervaringen Ontwikkelacademie

Ken je Ontwikkelacademie.nu?

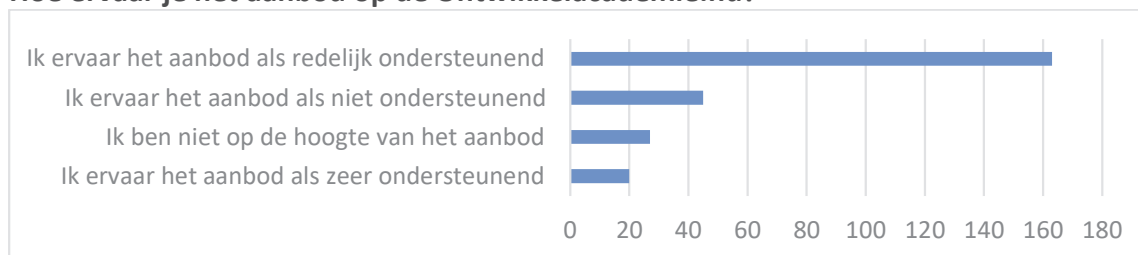
Hoe vaak gebruik je het professionaliseringsaanbod van de Ontwikkelacademie.nu?

Samengevat

Op de vraag 'Ken je de ontwikkelacademie.nu' gaf maar liefst 101 (24%) van de 419 collega's aan deze niet te kennen. Verreweg de meeste van de collega's die de Ontwikkelacademie wel kennen gebruikt deze soms (68%). Zo'n 26% van hen geeft aan de Ontwikkelacademie nooit te gebruiken. Bij deze vragen stond overigens de opmerking 'Medewerkers Kinderstad: Ontwikkelacademie.nu of Onderwijsacademie via intranet van BijKinderstad.nl' wat wellicht tot wat verwarring geleid heeft.

Hoe ervaar je het aanbod op de Ontwikkelacademie.nu?

Samengevat

Van de 255 collega's die gebruik maken van het aanbod van de Ontwikkelacademie ervaart het grootste deel het aanbod als redelijk (64%) of niet (18%) ondersteunend; 11% is zelfs niet op de hoogte van het aanbod. Slechts een klein deel (8%) ervaart het aanbod als zeer ondersteunend.

Waarom ervaar je het aanbod als positief?

(frequentie, meerdere antwoorden mogelijk)

Samengevat

Van de 183 respondenten die het aanbod als ondersteunend ervaren, noemt 68% de relevantie van het aanbod als (een van de belangrijkste) reden(en) waarom het aanbod als positief wordt ervaren. Ook de aansluiting bij de persoonlijke behoefte en duidelijke communicatie (beide ruim 30%) worden relatief vaak genoemd. Voldoende tijd om deel te nemen en de kwaliteit van het aanbod worden door circa 13-14% van deze respondenten genoemd. Er wordt nog tal van andere redenen genoemd, zoals laagdrempeligheid en dat het fysieke bijeenkomsten zijn.

Waarom ervaar je het aanbod als 'niet ondersteunend' of maak je er geen gebruik van?

(frequentie, meerdere antwoorden mogelijk)

Samengevat

Van de 108 collega's die het aanbod niet ondersteunend vinden en/of er geen gebruik van maken geeft ongeveer de helft aan dat het aanbod niet aansluit bij de behoeften (47%) en/of dat men onvoldoende tijd heeft deel te nemen (39%). Communicatie, relevantie, overzichtelijkheid, maatwerk en kwaliteit worden beduidend minder vaak genoemd (8-16%). Als kritische noot wordt (door een enkeling) genoemd dat er weinig is voor schoolleiders, kinderopvang of administratie, dat de diepgang soms ontbreekt, dat er steeds dezelfde trainingen op staan of dat er behoefte is aan online aanbod.

9. Wensen online platform leren en ontwikkelen

Wat zou je motiveren om regelmatig gebruik te maken van een online platform?

(frequentie, meerdere antwoorden mogelijk)

Samengevat

Slechts 22% van alle respondenten geeft aan geen behoefte te hebben aan een regionaal platform voor leren en ontwikkelen. 16 van deze 93 collega's geven echter wel één of meer redenen aan wanneer ze wel gemotiveerd zouden raken voor een dergelijk platform, zoals een koppeling met het personeelsdossier, online aanbod en/of wetenschappelijk onderzoek, hetgeen niet mogelijk is bij het huidige platform, de Ontwikkelacademie. Gebruiksvriendelijkheid, namelijk een overzichtelijk, breed aanbod (54%) waarop men kan filteren (40%) staat met stip bovenaan als het gaat om de wensen ten aanzien van een online platform. Minimaal 20% van de respondenten vindt het van belang dat er wetenschappelijk onderzoek te vinden is op het platform, dat het mogelijk is je direct aan te melden, dat tips en tools voor zelfontwikkeling beschikbaar zijn en/of reviews. Wat betreft andere wensen wordt er door een enkeling onder andere aangegeven dat het belangrijk is ook aandacht te hebben voor de (samenwerking met en collega's van de) kinderopvang en worden ook concrete aanbieders van aanbod genoemd waar men tevreden over is, al dan niet online. Verder loopt het aantal overige opmerkingen te ver uiteen om te kunnen samenvatten.

10. Conclusie

Omdat niet alle besturen van de Onderwijsregio deze vragenlijst (in dezelfde mate) hebben uitgezet, is het lastig te concluderen of de resultaten van dit onderzoek voldoende representatief zijn. Aangezien er zeven verschillende besturen hebben deelgenomen, die erg verschillen in omvang en andere kenmerken, en omdat er vanuit alle verschillende functiegroepen een flink aantal respondenten waren (in totaal 419), zijn we van mening dat de uitkomsten van deze vragenlijst toch een goede indicatie geven van de professionaliseringsbehoefte van onze collega's.

Er komt duidelijk uit de resultaten van deze vragenlijst naar voren dat:

- *verreweg de meeste collega's hun professionele ontwikkeling erg belangrijk vinden, met name om zichzelf uit te dagen en nieuwe dingen te leren;*
- *dat een aanzienlijk aantal collega's (bijna de helft) ervaart er te weinig tijd voor te hebben;*
- *dat collega's geïnteresseerd zijn in een gevarieerd aanbod op het gebied van professionele ontwikkeling, zowel fysiek als online;*
- *dat er belangstelling is voor een breed scala aan thema's, waarbij gedrags- en leerproblematiek met stip op 1 staat;*
- *dat vrij veel collega's overwegen binnen een paar jaar een opleiding te beginnen, met name tot (geregistreerd) schoolleider of (bevoegd) leraar primair onderwijs;*
- *dat de meeste collega's (ook) via andere collega's op zoek gaan naar passende professionaliseringsmogelijkheden;*
- *dat een kwart van alle respondenten de Ontwikkelacademie helemaal niet kent en dat 20% deze wel kent maar nooit gebruikt, vooral vanwege het niet aansluiten van het aanbod op hun behoefte en/of tijdgebrek;*
- *dat bijna 80% van de respondenten gemotiveerd is om een online regionaal platform voor leren en ontwikkelen te gebruiken;*
- *dat er behoefte is aan meer mogelijkheden dan de huidige Ontwikkelacademie biedt (genoemd worden onder andere een veel breder aanbod, makkelijk kunnen filteren, een koppeling met het personeelsdossier en andere vormen van leren, zoals het beschikbaar maken van (wetenschappelijk) onderzoek, kunnen aansluiten bij netwerken of het kunnen vinden van collega's met specifieke expertise.*

BIJLAGE 2: Programma van eisen voor aanbieders

1. Algemeen

- Het platform moet toegankelijk zijn voor alle onderwijsprofessionals in onze regio. Besturen kunnen ervoor kiezen ook de medewerkers kinderopvang toegang te verlenen.
- Het platform moet voldoen aan de AVG-wetgeving en veilige opslag van persoonsgegevens garanderen.
- Het platform moet schaalbaar en toekomstbestendig zijn.
- Het moet compatibel zijn met gangbare webbrowsers en zowel op desktop als mobiele apparaten goed functioneren.

2. Gebruiksvriendelijkheid

Noodzakelijk

- Het platform heeft een overzichtelijke navigatie, is intuïtief en heeft een responsief ontwerp.
- Het platform is toegankelijk voor alle onderwijsprofessionals.
- Het stellen van vragen is minimaal toegankelijk gemaakt via e-mail en er is een overzichtelijke FAQ beschikbaar.
- We gaan uit van Single Sign-On (SSO) met bestaande inloggegevens voor de gebruikers.
- Het platform moet door eigen medewerkers eenvoudig beheerd kunnen worden middels een contentmanagementsysteem (CMS) voor het toevoegen en beheren van content.
- Automatische updates en onderhoud zonder verstoring van de dienstverlening.

3. Technische eisen en beheer

Noodzakelijk

- Het platform moet integreren met bestaande intranetsystemen en eventuele andere leerplatformen.
- Ontsluiting is mogelijk via het intranet van het eigen schoolbestuur, als voorkeurskanaal van de gebruiker, en via het online platform cq de website van de Onderwijsregio.
- Er zijn inlogmogelijkheden op verschillende niveaus/rollen: hoofdbeheerder, organisator, medewerker/deelnemer met verschillende autorisaties.
- Met de aanbieder worden duidelijk afspraken gemaakt over toekomstbestendigheid en de manier waarop we wijzigingen kunnen doorvoeren.
- Vanuit de deelnemende besturen zijn er beheermogelijkheden op het niveau van content en user-accounts van de eigen stichting; het hoofdbeheer (zoals toevoegen admin-accounts en organisaties wordt gedaan door de Onderwijsregio (programmamateam).
- Mogelijkheid om ten minste de volgende rapportages zichtbaar te maken en te downloaden naar excel/csv (dus mogelijkheid om zelf te filteren/verwerken, bijvoorbeeld wat betreft (naam event, organisator event, aantal deelnemers dat heeft deelgenomen/afgemeld/no show, ook naam betreffend bestuur, gemiddelde waardering), in ieder geval (maar nader concreet af te stemmen):
 - Overzicht per event (naam, organisator, aantal deelnemers deelgenomen/afgemeld/no show, aantal per bestuur, gemiddelde waardering);
 - Overzicht events per zelf te kiezen periode (organisatoren, aantal deelnemers, welke geannuleerd)

- Overzicht reviews per periode (van laagste naar hoogste gemiddelde score)
- Overzicht aantal accounts en aantal actieve accounts per periode/per bestuur
- Meest bekeken content

Integratie met HR-systemen

- Inlogmogelijkheid leidinggevenden voor monitoring voortgang van medewerkers.
- Automatische certificaatgeneratie na afronding van trainingen.
- Overzicht van verplichte trainingen per functie en compliance-tracking ('verplichte' trainingen, opleidingen in relatie tot de functie (wat moet ik doen en wat heb ik succesvol afgerond), welke leerdoelen en leeractiviteiten staan open voor dit jaar.
- Koppeling met ontwikkelgesprekken en functieprofielen.

4. Functionaliteiten: Leeractiviteiten en inschrijvingen

Noodzakelijk

- Mogelijkheid om zowel fysiek als online aanbod te beheren en presenteren, van studiedagen en korte webinars tot opleidingen.
- Mogelijkheid om eigen content en content van externe partners te plaatsen en beheren.
- Keuze om aanbod open te stellen voor andere besturen of alleen voor eigen medewerkers van een bestuur of school.
- Automatische contactmomenten (inschrijvingsbevestigingen, herinneringen, uitnodiging tot invullen evaluaties/schrijven reviews).
- Handmatige mailingopties voor wijzigingen of aanvullende informatie.
- Aanmeldmogelijkheid voor wachtlijst bij volgeboekte activiteiten en automatische berichtgeving indien er een plek vrij komt
- Overzichtelijke weergave van kosten, data, locaties en tijden.
- Contactmogelijkheid voor geïnteresseerden en deelnemers met aanbieders/organisatoren.
- Mogelijkheid voor organisatoren om deelnemerslijsten in te zien en te beheren.
- Mogelijkheid om te filteren op bijvoorbeeld collega's kinderopvang.
- Bij elke leeractiviteit keuze of een goedkeuring is vereist (bij leidinggevende, gezien de kosten en/of de aard/relevantie van de professionalisering).
- Ruimte voor links naar bijvoorbeeld podcasts en artikelen.

Wenselijk (c.q. doorontwikkeling, niet direct nodig)

- Aanmeldmogelijkheid voor interesselijst (krijgen van een melding als je aangeeft dat je niet voor deze training kan/wil aanmelden maar wel voor dezelfde training op een ander moment).
- Mogelijkheid om een leerarrangement met diverse aanbieders aan te maken.
- Mogelijkheid om ook communities/expertisegroepen te vormen.
- Mogelijkheid om ook best practices te delen.
- Mogelijkheid om een beoordeling/review achter te laten die zichtbaar is op site.
- Ondersteuning voor toekomstige leervormen zoals VR en AR.

5. Toegankelijkheid, beveiliging, privacy en compliance

Noodzakelijk

- **Toegankelijkheid:** Het platform moet voldoen aan de WCAG-richtlijnen voor digitale toegankelijkheid, inclusief leesbaarheid (voldoende contrast, alt-tekst) en goed werken met hulpmiddelen zoals schermlezers en spraakherkenning voor mensen met een beperking.
- **Digitale veiligheid:** De Onderwijsregio dient als opdrachtgever te voldoen aan het Normenkader Informatie beveiliging en Privacy (IBP). Hierin worden eisen gesteld aan IT-dienstverleners: leveranciers moeten aantoonbaar aan deze normen kunnen voldoen [[Domein 15: Ketenbeheer - Normenkader informatiebeveiliging en privacy voor het onderwijs](#)].
- **Privacy en verwerken van persoonsgegevens:**
 - Het platform wordt ontworpen met privacy als prioriteit, waarbij gegevensbeveiliging en privacybescherming standaard zijn ingebouwd en geen aparte actie vragen van de gebruiker.
 - We voldoen aan de AVG-wetgeving voor het verzamelen, opslaan en verwerken van persoonsgegevens inclusief transparantie over het privacybeleid en cookieverklaringen. We vinden het belangrijk dat data niet buiten de EEG worden verwerkt.
 - Voor leveranciers geldt de standaard verwerkersovereenkomst uit het Privacy convenant onderwijs. Dit betekent dat de leverancier ervoor zorgt dat alle verwerkingen van persoonsgegevens voldoen aan de eisen van het convenant, inclusief vastlegging ervan in een verwerkersovereenkomst.
 - In formulieren, zoals bij aanmeldformulieren, wordt duidelijk aangegeven hoe ingevulde persoonsgegevens worden verwerkt en waarvoor deze worden gebruikt.
- **Dataverwerking:** De webbouwer is in staat om buiten een website dataverwerking aan de achterzijde te realiseren en eventueel koppelingen te leggen met derden.